

FISKEBÅTREDERNE FORBUND

HAVFISKEFLÅTENS ORGANISASJON

Røysegt. 15, Postboks 67, Sentrum, N-6001 Aalesund, Norge
Telefon 70 10 14 60 – Telefax 70 10 14 80
Avd. Kontor Tromsø
Seminarbakken 4, Postboks 867, 9259 Tromsø, Norge
Telefon 77 68 80 37 – Telefax 77 68 86 48

Generalsekretær Audun Maråk
Tlf. Priv 70 15 08 83

JIM/

Ålesund 10 mai 2003

Finansdepartementet

HØRING NOU 2003: SKATTEUTVALGET

1. Innledning og oppsummering

I likhet med annet konkurranseutsatt næringsliv sliter store deler av fiskerinæringen økonomisk. Dyre lønnsoppgjør, et høyt rentenivå og sterk kronkurs har rammet fiskerinæringen for fullt, og sammen med strukturelle problemer har dette bidratt til at mange av de såkalte "lokomotivene" som skulle dra utviklingen i næringen er uten økonomisk handlekraft. Også de tradisjonelle mindre fiskeribedriftene sliter.

Fiskebåtrederne Forbund er bekymret over utviklingen til det konkurranseutsatte næringslivet, og frykter spesielt for arbeidsplassene og bosettingen langs kysten, hvor konkurranseutsatt næringsliv tradisjonelt har stått sterkt. Forbundet mener derfor at Regjeringen bør vie næringslivets konkurranseevne spesiell oppmerksomhet i sitt arbeid med Skatteutvalgets innstilling. Det er blant annet nødvendig å vurdere hvilke konsekvenser de enkelte forslagene har på lønns-, rente- og valutakursutviklingen. For Fiskebåtrederne Forbund synes det opplagt at redusert bedriftsbeskatning fortsatt er å foretrekke fremfor skattelettelse for folk flest. Forbundet legger i denne sammenheng vekt på at arbeidstakernes kjøpekraft er økt vesentlig de siste årene, ikke minst som følge av "gode" lønnsoppgjør.

Etter en kort oppsummering, vil Fiskebåtrederne Forbund kommentere følgende forhold i høringsuttalelsen:

- skatter og avgifter i nærings- og distriktpolitikken
- næringsnøytralitet/konkurransenøytralitet
- utvikling av delingsmodellen for aksjeselskaper
- reduksjon i formuesskatten
- fjerning av fiskerfradraget
- langsiktighet og forutsigbarhet i skattepolitikken

Oppsummert mener Fiskebåtrederne Forbund at:

- *Den største utfordringen for norsk fiskerinæring er manglende internasjonal konkurranseevne. Skatteutvalget bør derfor gjennom skatte- og avgiftssystemet prioritere*

FISKEBÅTREDERNE FORBUND

HAVFISKEFLÅTENS ORGANISASJON

RøysegL 15, Postboks 67, Sentrum, N-6001 Aalesund, Norge

Telefon 70 10 14 60 – Telefax 70 10 14 80

Avd. Kontor Tromsø

Seminarbakken 4, Postboks 867, 9259 Tromsø, Norge

Telefon 77 68 80 37 – Telefax 77 68 86 48

Generalsekretær Audun Maråk
Tlf. Prlv 70 15 08 83

tiltak som bedrer konkurransevnen for norsk næringsliv, fremfor tiltak som bidrar til å øke presset i norsk økonomi.

- *Det er en utbredt oppfatning at Skattereformen fra 1992 har vært positiv for den økonomiske utviklingen. Fiskebåtrederne Forbund er ikke udelt enig i dette, og mener blant annet at fjerningen av enkelte skattekredittordninger har redusert tilgangen på risikovillig kapital i distriktene. Forbundet mener at Regjeringen i større grad bør benytte skattesystemet til å fremme distriktmessige prioriteringer, og mener at skattesystemet kan være et kostnadseffektivt distriktsvirkemiddel. Fiskebåtrederne Forbund mener både økte avskrivingssatser i distriktene, og muligheten til skattefrie avsetninger, vil være viktige bidrag for å snu dagens negative trend. Forbundet mener at lønnsomme og aktive bedrifter er avgjørende for å sikre sysselsetting og bosetting i distriktene, og at tiltak overfor bedriftene er mer effektive i distriktspolitikken enn skattelettelser til arbeidstakerne, som utvalget foreslår.*
- *Fiskebåtrederne Forbund er enig med utvalget i at det er viktig med næringsnøytralitet. Som et minimum må næringer som konkurrerer innenfor samme markedssegment behandles likt. Dette gjelder blant annet fiskebåtrederier og annen skipsfart som konkurrerer i det samme arbeidsmarkedet. Forbundet er samtidig villig til å gå lenger enn utvalget når det gjelder å tilby enkelt næringer i Norge konkurransedyktige rammevilkår i forhold til den samme næringen i andre land. Det må imidlertid være en forutsetning at sammenlignbare næringer i Norge likebehandles, jamfør målsettingen om næringsnøytralitet. Fiskebåtrederne Forbund mener at kravet om konkurransenøytralitet må vike dersom det i for stor grad fører til brudd på prinsippet om næringsnøytralitet.*
- *Fiskebåtrederne Forbund mener at dersom den særskilte rederiskatteordningen videreføres, må dette innebære at fiskeflåten kommer inn under ordningen. Som et minimum må avskrivingssatsen for fiskefartøyer økes til 20%. Hvis ikke vil dette innebære et alvorlig brudd på prinsippet om næringsnøytralitet.*
- *Fiskebåtrederne Forbund konstaterer at det er vanskelig å ta konkret stilling til de enkelte skattemodellene som presenteres i utvalgets innstilling. Forbundet mener imidlertid at en innstrammet delingsmodell er det dårligste alternativet for fiskerinæringen, og kan derfor tenke seg å støtte utvalgets forslag om en aksjonærbasert utbytteskatt med skjerming.*
- *Fiskebåtrederne Forbund støtter forslaget om å avvikle formuesskatten. Forbundet er skeptisk til utvalgets forslag om en generell halvering av formuesskatten. Dersom det ikke er mulig å fjerne formuesskatten helt, mener forbundet at en fjerning av formuesskatten på arbeidende kapital bør prioriteres.*
- *Fiskebåtrederne Forbund er kritisk til utvalgets forslag om en økning i arveavgiften, og spesielt når det vises til forslagene i NOU 2000:8. Forbundet vil understreke at forslagene i den aktuelle NOU'en overhodet ikke tar hensyn til den spesielle*

FISKEBÅTREDERNE FORBUND

HAVFISKEFLÅTENS ORGANISASJON

Røysegt. 15, Postboks 67, Sentrum, N-6001 Aalesund, Norge
Telefon 70 10 14 60 – Telefax 70 10 14 80
Avd. Kontor Tromsø
Seminarbakken 4, Postboks 867, 9259 Tromsø, Norge
Telefon 77 68 80 37 – Telefax 77 68 86 48

Generalsekretær Audun Maråk
Tlf. Priv 70 15 08 83

eierbegrensningen som gjelder for fiskefartøyer. Forslaget vil innebære en vesentlig høyere avgiftsbelastning for fiskebåtrederier, og ytterligere vanskeliggjøre generasjonsskifter. Fiskebåtrederne Forbund mener at forslaget langt på vei er en trussel mot dagens spredte og familiebaserte eierstruktur i fiskeflåten. Forbundet mener at det er nødvendig å se arveavgiftsbestemmelsene for fiskeflåten i sammenheng med deltakerloven.

- *Fiskebåtrederne Forbund finner det uforståelig at utvalget kun vurderer sjømanns- og fiskerfradraget, og ikke refusjonsordningen for sjøfolk og nettolønnsordningen. Forbundet mener samtidig at det er direkte feil av utvalget å hevde at endringene som foreslås i større grad enn i dag gjennomfører prinsippet om næringsnøytralitet i skatte- og avgiftsreglene. En fjerning av sjømannsfradraget vil riktignok øke skattene til sjøfolkene, men samtidig vil lønnstilskuddet til rederiene som kommer inn under nettolønnsordningen øke. Dette kan igjen føre til økte lønnskrav fra sjøfolkene, og økt betalingsvillighet i rederiene, og på sikt heve lønnsnivået for arbeid til sjøs. Fiskebåtrederne Forbund vil understreke at forslaget om å fjerne sjømanns- og fiskerfradraget, og ikke de øvrige ordningene, vil i motsetning til utvalgets konklusjon innebære et enda større brudd på prinsippet om næringsnøytralitet enn gjeldende ordning.*
- *Fiskebåtrederne Forbund mener at det fortsatt finnes mange saklige argumenter for å gi fiskere (og sjøfolk) et skattefradrag, og viser spesielt til at det er blitt stadig vanskeligere å rekruttere ansatte til arbeid til sjøs. Forbundet mener derfor at fisker- og sjømannsfradraget bør opprettholdes. Fiskebåtrederne Forbund etterlyser samtidig en samlet vurdering av ulike tiltak som er iverksatt overfor maritime næringer, og setter sin lit til at dette skjer i den varslede maritime stortingsmeldingen.*
- *Fiskebåtrederne Forbund deler utvalgets vurdering av behovet for langsiktighet og forutsigbarhet i skattepolitikken, som i næringspolitikken for øvrig. Slik stabilitet og forutsigbarhet er nødvendig for at bedriftene kan treffe sikre investeringsbeslutninger.*

Skatter og avgifter i nærings- og distriktspolitikken

Utvalget understreker at skatte- og avgiftssystemets viktigste oppgave er å finansiere offentlig ressursbruk, og at dette legger klare begrensninger på hva skatte- og avgiftssystemet bør brukes til i tillegg. Utvalget mener likevel at skatter og avgifter kan være egnet til å

- bidra til å omfordele inntekt og formue, hovedsakelig gjennom en progressiv inntektsbeskatning,
- korrigere for en del typer markedssvikt, for eksempel miljøskadelige utslipp, gjennom bruk av avgifter,
- bidra i distriktspolitikken, gjennom geografisk differensiert beskatning,
- bidra i konjunkturreguleringen, gjennom brede skattegrunnlag som fanger opp endring i forbruk, inntekt og overskudd og dermed kan virke som automatiske stabilisatorer

FISKEBÅTREDERNE FORBUND

HAVFISKEFLÅTENS ORGANISASJON

Røysegt. 15, Postboks 67, Sentrum, N-6001 Aalesund, Norge

Telefon 70 10 14 60 – Telefax 70 10 14 80

Avd. Kontor Tromsø

Seminarbakken 4, Postboks 867, 9259 Tromsø, Norge

Telefon 77 68 80 37 – Telefax 77 68 86 48

Generalsekretær Audun Maråk
Tlf. Priv 70 15 08 83

Utvalget mener at hovedprinsippene i skattereformen av 1992 har vært vellykket i forhold til målet om effektiv ressursbruk, og at en bør holde fast ved disse. Samtidig presiserer utvalget at det kan være en konflikt mellom ønsket om å oppnå en mest mulig effektiv bruk av samfunnets ressurser og andre oppgaver som skatte- og avgiftssystemet skal oppfylle.

Etter utvalgets vurdering bør en ha gode grunner for å drive en næringspolitikk som skal påvirke ressursallokering og produksjon i bestemte retninger. Næringspolitikken bør fortrinnsvis bestå i å bidra til effektive markeder, og da bør virkemidlene i størst mulig grad være rettet mot årsaken til eventuell markedssvikt. Dette innebærer etter utvalgets oppfatning blant annet at næringspolitikken bør være næringsnøytral. Utvalget mener samtidig at skattepolitikken som berører næringslivet bør rettes inn mot det samme målet og følge de samme retningslinjene som skissert for næringspolitikken, og skatte- og avgiftssystemet bør derfor ikke benyttes til å stimulere visse næringsaktiviteter fremfor andre. Utvalget peker på at særskilte skatteregler for fiskere og sjømenn, og de særskilte skattereglene for rederier, er brudd på prinsippet om næringsnøytralitet. Dette er for øvrig kommentert i et eget avsnitt i uttalelsen.

Utvalget mener at det er mest naturlig å knytte distriktpolitikken opp mot mål om bosetting og lokalisering av arbeidsplasser. Utvalget mener at støtten eventuelt kan gis som direkte tilskudd til de som bosetter seg i visse regioner, eller at støtten knyttes mest mulig direkte opp mot sysselsetting. Utvalget konkluderer med at dersom skatte- og avgiftssystemet skal benyttes som et distriktpolitisk virkemiddel, bør skatte- og avgiftslettelsene knyttes mest mulig direkte opp mot sysselsetting i distriktene. Utvalget mener at et ønske om å stimulere til sysselsetting innebærer at regionalt differensiert arbeidsgiveravgift og redusert skatt på lønn er mer egnet som distriktpolitiske virkemidler enn avgiftslettelser eller særskilte skattelettelser til enkelt næringer.

Fiskebåtrederne Forbund er ikke udelte enige i at skattereformen fra 1992 har vært en suksess, og konstaterer at det uansett er umulig å dokumentere dette. Perioden etter 1992 var preget av en langvarig oppgangskonjunktur, og det er vanskelig å skille skattereformens bidrag til den positive utviklingen fra andre faktorer. Forbundet vil spesielt peke på at det før skattereformen fantes en rekke virkemidler i skattesystemet som var sentrale for etableringen av mange nye bedrifter i Norge. Ikke minst store deler av eksportindustrien i distriktene er bygd opp gjennom muligheten til ulike skattefrie avsetninger. Etter at skattereformen trådte i kraft, har ikke disse ordningene blitt tilfredsstillende kompensert, og Fiskebåtrederne Forbund mener at dette har redusert tilgangen på risikokapital i distriktene, og dermed utviklingsmulighetene for mange bedrifter.

Fiskebåtrederne Forbund mener dessuten at skattesystemet i altfor liten grad tar hensyn til den økte risikoen det innebærer å investere i distriktene. Etter forbundets syn bør skattesystemet i større grad brukes til å fjerne noe av den økte risikoen, blant annet gjennom økte avskrivingssatser og avsetningsmuligheter. Fiskebåtrederne Forbund støtter derfor ikke utvalgets konklusjon om at skatte- og avgiftslettelser i distriktpolitikken utelukkende skal begrenses til lønnsreduserende tiltak.

FISKEBÅTREDERNE FORBUND

HAVFISKEFLÅTENS ORGANISASJON

Røysegt. 15, Postboks 67, Sentrum, N-6001 Aalesund, Norge

Telefon 70 10 14 60 – Telefax 70 10 14 80

Avd. Kontor Tromsø

Seminarbakken 4, Postboks 867, 9259 Tromsø, Norge

Telefon 77 68 80 37 – Telefax 77 68 86 48

Generalsekretær Audun Maråk
Tlf Prlv 70 15 08 83

Fiskebåtrederne Forbund mener at økte avskrivningssatser i distriktene, og muligheten til skattefrie avsetninger, vil være viktige bidrag for å snu dagens negative utvikling i det konkurranseutsatte næringslivet i Distrikts-Norge. Forbundet tror lønnsomme og aktive bedrifter er avgjørende også for å sikre sysselsetting og bosetting, og at tiltak overfor bedriftene er mer effektive i distriktpolitikken enn skattelettelser til arbeidstakerne. Fiskebåtrederne Forbund vil også presisere at distriktsrettede tiltak gjennom skattesystemet er en kostnadseffektiv måte å drive distriktpolitikk på, og langt å foretrekke i forhold til ulike tilskuddsordninger.

Næringsnøytralitet/konkurransenøytralitet

Utvalget mener at det er næringsnøytralitet, og ikke konkurransenøytralitet for hver enkelt næring, som bør være det bærende prinsippet for næringsbeskatningen. Utvalget advarer derfor mot selektive skattemessige tiltak rettet mot enkelt næringer eller investeringer. Utvalget mener at det er nødvendig å behandle all kapitalavkastning skattemessig likt for å bidra til nøytralitet i investeringsbeslutningene. Utvalget legger mindre vekt på konkurransenøytralitet, som innebærer at rammebetingelsene for hver enkelt næring bør tilsvare (de beste) rammebetingelsene for de samme næringene i "land det er naturlig å sammenligne seg med". Utvalget mener at det at en næring i et annet land får subsidier, ikke i seg selv bør være noen grunn til at Norge bør innføre tilsvarende subsidier.

Heller ikke eventuelle klyngeeffekter tilsier etter utvalgets oppfatning at prinsippet om næringsnøytralitet bør fravikes. Utvalget viser i den forbindelse til at det er klyngeeffekten og fare for utflagging som er bakgrunnen for den særskilte rederiskatteordningen. Utvalget ønsker å avvikle rederiskatteordningen, men innser at dette kan være uheldig dersom andre land først avviker sine særordninger om noen år, og Norge i mellomtiden har hatt en utflytting av rederier. Hensynet til forutsigbarhet taler også for at en er varsom med stadige endringer i rammebetingelsene.

Fiskebåtrederne Forbund er enig med utvalget i at det er viktig med næringsnøytralitet. Som et minimum må næringer som konkurrerer innenfor samme markedssegment behandles likt. Dette gjelder blant annet fiskebåtrederier og annen skipsfart som konkurrerer i det samme arbeidsmarkedet. Forbundet er samtidig villig til å gå lenger enn utvalget når det gjelder å tilby enkelt næringer i Norge konkurransedyktige rammevilkår i forhold til den samme næringen i andre land. Det må imidlertid være en forutsetning at sammenlignbare næringer i Norge likebehandles, jmfør målsettingen om næringsnøytralitet. Fiskebåtrederne Forbund vil i den forbindelse vise til at innføringen av konkurransenøytrale ordninger for skipsfarten, og videreføringen av disse ordningene, innebærer et alvorlig brudd på målsettingen om næringsnøytralitet. Fiskeflåten har opplevd å få sine rammevilkår svekket som følge av innføringen av rederiskatteordningen, og fiskeflåten møter økende problemer med hensyn til rekrutteringen, blant annet på bakgrunn av tilskuddsordningene for sjøfolk. Fiskebåtrederne Forbund mener at kravet om konkurransenøytralitet må vike dersom det så sterkt fører til brudd på prinsippet om næringsnøytralitet.

FISKEBÅTREDERNE FORBUND

HAVFISKEFLÅTEN ORGANISASJON

Røysegt. 15, Postboks 67, Sentrum, N-6001 Aalesund, Norge
Telefon 70 10 14 60 – Telefax 70 10 14 80
Avd. Kontor Tromsø
Semtnarbakken 4, Postboks 867, 9259 Tromsø, Norge
Telefon 77 68 80 37 – Telefax 77 68 86 48

Generalsekretær Audun Maråk
Tlf. Priv 70 15 08 83

Fiskebåtrederne Forbund vil vise til at Finansdepartementet foretok en grundig vurdering av avskrivningssatsene for skip/fiskefartøyer i 1996 i tilknytning til oppfølgingen av et nytt skattesystem for rederiselskaper. Departementet foreslo at fiskefartøyene skulle beholde en avskrivningssats på 20%, mens satsen for andre skip skulle reduseres til 14%. I Ot prp nr 11 (1996 – 1997) sies det blant annet

”Det kan imidlertid argumenteres for at fiskefartøyer kan sies å være i en spesiell stilling når det gjelder verdiforringelse ved slit eller elde. Som det fremgår av avsnitt 6.3.5, faller denne gruppen fartøyer utenfor det nye skattesystemet. For fiske- og fangstfartøyer antar departementet at den faktiske bruken normalt kan medføre en særlig hard slitasje på fartøyet i forhold til det som gjelder for handelsfartøyer og andre typer fartøyer. Departementet foreslår derfor at avskrivningssatsen for fiske- og fangstfartøyer opprettholdes, dvs på inntil 20 pst.”

Avskrivningssatsen for skip ble redusert fra 20% til 14% i tilknytning til behandlingen av statsbudsjettet for 2001, og ble gjort gjeldende fra og med inntektsåret 2000. Til tross for at bakgrunnen for reduksjonen i avskrivningssatsen for skip i første rekke var begrunnet med innføringen av den særskilte rederiskatteordningen, og Finansdepartementet mente det var grunnlag for å unnta fiskeflåten fra innstrammingen, ble dette hensynet likevel ikke ivaretatt gjennom Stortingets behandling av saken. Dette illustrerer at særordninger for enkelte grupper (her rederiskatteordningen for skipsfarten) kan gi uheldige utslag for andre grupper (her fiskeflåten) som ikke er direkte berørt av særordningene.

Fiskebåtrederne Forbund mener at dersom hensynet til næringsnøytralitet skal vektlegges sterkest, og rederiskatteordningen skal videreføres, må dette innebære at fiskeflåten kommer inn under den særskilte rederiskatteordningen. Som et minimum må avskrivningssatsen for fiskefartøyer økes til 20%.

Fiskebåtrederne Forbund vil samtidig bemerke at omtrent samtidig med at avskrivningssatsen for fiskefartøyer ble redusert fra 20% til 14%, ble det bestemt at verdien på fiskerettighetene skal holdes utenfor avskrivningsgrunnlaget. Dette forsterket effekten av endringen i avskrivningssatsen for fiskefartøyer, og fiskefartøyer har i dag svært mye dårligere rammebetingelser enn det de hadde for få år siden.

Når det gjelder refusjonsordningen for sjøfolk, og nettolønnsordningen, vil dette bli omtalt under avsnittet om utvalgets forslag om å fjerne fiskerfradraget (og sjømannsfradraget).

Avvikling av delingsmodellen for aksjeselskaper

Ulik marginal beskatning av arbeids- og kapitalinntekter stimulerer til omgørelser og tilpasninger. Dagens progressive beskatning av arbeidsinntekter krever derfor at det bygges bro mellom nærings- og lønnsbeskatningen, slik at arbeidsinntekter likebehandles uavhengig av om de er opptjent i eller utenfor næring. Den såkalte delingsmodellen ble innført ved 1992-reformen for å ivareta dette hensynet.

FISKEBÅTREDERNE FORBUND

HAVFISKEFLÅTENS ORGANISASJON

Røysegt 15, Postboks 67, Sentrum, N-6001 Aalesund, Norge

Telefon 70 10 14 60 – Telefax 70 10 14 80

Avd. Kontor Tromsø

Seminarbakken 4, Postboks 867, 9259 Tromsø, Norge

Telefon 77 68 80 37 – Telefax 77 68 86 48

Generalsekretær Audun Maråk
Tlf. Prlv 70 15 08 83

Siden 1992 har satsforskjellene mellom arbeid og kapital økt fra 28,1% til 36,7% inkludert høyeste sats i arbeidsgiveravgiften. Samtidig har endringer i delingsmodellen gjort modellen vesentlig mer lempelig. Utvalget mener at delingsmodellen i sin nåværende form ikke er tilpasset et så stort spenn i marginalsattesatsene, og at mulighetene for å tilpasse seg ut av delingsmodellen er alt for store. Andelen selskaper som omfattes av delingsmodellen falt fra 52% i 1992 til 32% i 2000.

Utvalget mener hensynet til proveny og fordeling gjør det helt urealistisk med en så flat beskatning at delingsmodellen kan fjernes uten at den erstattes av en annen modell som integrerer person- og næringsbeskatningen. Etter utvalgets syn står en da overfor to hovedalternativer

- en kan videreføre en delingsmodell etter dagens mønster, men der satsforskjellene reduseres og delingsmodellen strammes inn, eller
- alternativt kan skatten på enkelte kapitalinntekter økes, slik at skatten får liten betydning om arbeidsinntekten tas ut som lønn eller utbytte

Utvalget viser til at dersom delingsmodellen skal videreføres, så bør modellen endres slik at

- eierkravet senkes fra to tredeler til 50%
- at 300-timers regelen for ikke-liberale yrker oppheves
- at identifikasjonsreglene for ikke-liberale yrker settes lik de som gjelder for liberale yrker
- lønnsfradraget strammes vesentlig inn
- takreglene forenkles ved at det innføres et felles tak for alle virksomheter i størrelsesorden 2,5 – 4 mill. kroner
- avskrivbare driftsmidler fastsettes til skattemessig verdi, mens ikke-avskrivbare eiendeler fastsettes til det høyeste av kostpris og ligningsverdi

Sett i lys av de lempningene Stortinget har gjennomført i delingsmodellen de ti årene den har virket, frykter utvalget at en forbedret og strammere delingsmodell neppe vil sikre tilstrekkelig stabilitet. Utvalget konkluderer derfor med at det er en bedre løsning å velge en modell der skatten på enkelte kapitalinntekter økes. I den forbindelse har utvalget vurdert følgende alternativer til delingsmodellen for aksjeselskaper

- full dobbeltbeskatning av utbytter til personer
- økt skatt på avkastningen av selskapsinvesteringer utover en beregnet alternativavkastning
- økt skatt på netto kapitalinntekter for personer
- utgiftsskatt i tillegg til skatt på alminnelig inntekt (SI-modellen)

Utvalget konkluderer med at ut fra hensynet til skattemessig likebehandling og nøytralitet, skiller modellene med økt skatt på selskapsoverskudd over alternativavkastningen seg positivt ut. Økt skatt kan enten skje på selskapets hånd (KAF-kildemodell) eller på aksjonærenes hånd

FISKEBÅTREDERNE FORBUND

HAVFISKEFLÅTENS ORGANISASJON

Røysegt. 15, Postboks 67, Sentrum, N-6001 Aalesund, Norge

Telefon 70 10 14 60 – Telefax 70 10 14 80

Avd. Kontor Tromsø

Seminarbakken 4, Postboks 867, 9259 Tromsø, Norge

Telefon 77 68 80 37 – Telefax 77 68 86 48

Generalsekretær Audun Maråk
Tlf. Priv 70 15 08 83

når overskuddet tas ut som utbytte eller som aksjegevinst (KAF-utakksmodell eller aksjonærmodellen) Utvalget foretrekker aksjonærmodellen

Fiskebåtrederne Forbund mener det vil være en dårlig løsning å videreføre dagens delingsmodell med de innstramminger som utvalget foreslår. Dagens delingsmodell påfører virksomheter som blir omfattet av ordningen en ekstraskatt i forhold til konkurrenter som unngår slik skatt. Modellen gir ofte store konsekvenser basert på tilfeldigheter, og det er spesielt uheldig at små og mellomstore bedrifter med aktive eiere blir rammet. Forbundet frykter samtidig at de foreslåtte innstrammingerne vil kunne øke antall tilfeller der delingsmodellen gir en urimelig høy arbeidsavkastning for enkelte bedrifter i forhold til andre.

Delingsmodellen er en inntjeningsmodell, slik at den medfører beskatning uavhengig av om inntekter tas ut av bedriften eller ikke. Dette er uheldig, og Fiskebåtrederne Forbund er opptatt av å få en skattemodell som hindrer at aktive aksjonærer blir personskattelignet av inntekter som ikke tas ut av selskapet.

Fiskebåtrederne Forbund konstaterer at det er vanskelig å ta konkret stilling til de enkelte modellene som presenteres. Forbundet kan likevel tenke seg å støtte utvalgets forslag om en aksjonærbasert utbytteskatt med skjerming, for å sikre oppslutning om en modell som innebærer et alternativ til en innstrammet delingsmodell. Fiskebåtrederne Forbund mener at en innstrammet delingsmodell er det dårligste forslaget som presenteres.

Fiskebåtrederne Forbund vil samtidig bemerke at forbundet hadde håpet at Skatteutvalget kunne kommet opp med et skatteforslag som var enklere å forholde seg til for skattyterne. Forbundet mener at det burde være mulig å forholde seg noe mer pragmatisk til rettferdighetsprinsippet for å sikre en enklere skattemodell. Fiskebåtrederne Forbund mener likevel at det har liten hensikt å foreslå eventuelle forenklinger i en slik høringsrunde.

Skattlegging av formue, fast eiendom og arv

Utvalget mener at formuesskatten bør avvikles, og at dette bør gjøres samtidig med at skatt på fast eiendom og arv økes. Utvalget mener imidlertid at det på kort sikt ikke er realistisk å øke skatten på fast eiendom og arv så kraftig at det er mulig å finansiere en opphevelse av formuesskatten innenfor provenyrammen i mandatet. Utvalget foreslår derfor at provenyet i formuesskatten i første omgang drøyt halveres. Utvalget foreslår samtidig en skjerping av fordelsbeskatningen av egen bolig. Dersom det ikke er vilje til dette, mener utvalget at det i stedet bør innføres en obligatorisk eiendomsskatt. Utvalget mener videre at arveavgiften bør reformeres, og viser i den forbindelse til forslag i NOU 2000:8 om bredere grunnlag, lavere satser og høyere bunnfradrag. Utvalget viser samtidig til at både provenyemessige og fordelingsmessige hensyn tilsier at provenyet fra arveavgiften på sikt bør økes som et ledd i finansieringen av en full avvikling av formuesskatten.

Fiskebåtrederne Forbund støtter forslaget om å avvikle formuesskatten, og mener at dette bør prioriteres innenfor provenyrammen i mandatet. Dersom det ikke er mulig å fjerne

FISKEBÅTREDERNE FORBUND

HAVFISKEFLÅTENS ORGANISASJON

Røysegt 15, Postboks 67, Sentrum, N-6001 Aalesund, Norge

Telefon 70 10 14 60 – Telefax 70 10 14 80

Avd. Kontor Tromsø

Seminarbakken 4, Postboks 867, 9259 Tromsø, Norge

Telefon 77 68 80 37 – Telefax 77 68 86 48

Generalsekretær Audun Maråk
Tlf. Priv 70 15 08 83

formuesskatten helt, mener forbundet at en fjerning av formuesskatten på arbeidende kapital bør prioriteres, fremfor en generell halvering av formuesskatten som utvalget foreslår

Når det gjelder økt eiendomsskatt, kan Fiskebåtrederne Forbund støtte forslaget om en viss økning i denne for å finansiere fjerningen/reduksjon i formuesskatten

Fiskebåtrederne Forbund er kritisk til en økning i arveavgiften, og spesielt når det vises til forslagene i NOU 2000 8. Forslagene i den aktuelle NOU'en tar overhodet ikke hensyn til de spesielle eierbegrensningen som gjelder for fiskefartøyer

Fiskebåtrederne Forbund vil vise til at i henhold til deltakerloven i fiskerierne skal etter hovedregelen alle fiskefartøyer være eid med mer enn 50% aktive fiskere. Deltakerloven innebærer en nesten uoverstigelig hindring for likedeling av arvemidlene blant arvingene av fiskebåtrederier. For rederier som skal gå i arv til tredje eller fjerde generasjon vil det ofte være et så stort antall arvinger at det nærmest blir umulig å oppfylle kravet om 50% aktive eiere. I praksis står man da overfor to valg. Enten må den eller de av arvingene som overtar virksomheten kjøpe ut de øvrige arvingene, eller så må foreldregenerasjonen rett og slett peke ut en eller flere av arvingene til å overta virksomheten og gi slipp på ønsket om en lik fordeling av arvemidlene mellom barna.

Fiskebåtrederne Forbund konstaterer at forslaget i NOU 2000 8 om arveavgift vil innebære en vesentlig høyere avgiftsbelastning for fiskebåtrederier, og ytterligere vanskeliggjøre generasjonsskifter i fiskebåtrederier. Beregninger revisorfirmaet Ernst & Young A/S har utført for forbundet viser at mange fiskebåtrederier kan få mer enn en tiddobling i arveavgift ved generasjonsskifter. Forbundet mener forslaget er et angrep på familiebedriftene generelt, og en særskilt trussel mot den eierstruktur vi i dag har i fiskeflåten. Forslaget vil samtidig ytterligere svekke egenkapitalsituasjonen i fiskebåtrederiene, og redusere mulighetene for fornying og videre drift. Dette står i skarp kontrast til Stortingets vedtak om å legge forholdene til rette for å øke fornyingen i fiskeflåten.

Stortinget har ved gjentatte anledninger fastslått at eierskap til fiskefartøyer skal forbeholdes "aktive" fiskere. Bakgrunnen for dette er at bindingen av eiendomsretten til fiskerne har vært ansett som en effektiv garanti for å opprettholde en variert og lokaleid fiskeflåte. Fiskebåtrederne Forbund konstaterer at dagens deltakerlov, og forslaget til ny arveavgiftslov, ikke er forenlig med denne målsettingen.

Fiskebåtrederne Forbund mener det er nødvendig å se arveavgiftsbestemmelsene for fiskeflåten i sammenheng med deltakerloven. Med mindre deltakerlovens bestemmelser ved generasjonsskifte liberaliseres, må arveavgiften for fiskebåtrederier reduseres, og ikke økes slik som det legges opp til i forslaget. Det er samtidig nødvendig å sikre at unntakene for familieforetak blir utformet slik at tradisjonelle fiskebåtrederier faller inn under disse. Fiskebåtrederne Forbund mener dessuten at dagens prinsipp om at mottakeren kan skrive opp den skattemessige verdien på de overtatte eiendelene må videreføres.

FISKEBÅTREDERNE FORBUND

HAVFISKEFLÅTENS ORGANISASJON

Røysegt 15, Postboks 67, Sentrum, N-6001 Aalesund, Norge

Telefon 70 10 14 60 – Telefax 70 10 14 80

Avd. Kontor Tromsø

Seminarbakken 4, Postboks 867, 9259 Tromsø, Norge

Telefon 77 68 80 37 – Telefax 77 68 86 48

Generalsekretær Audun Maråk
Tlf. Priv 70 15 08 83

Fjerning av fiskerfradraget og sjømannsfradraget

Utvalget foreslår å fjerne sjømanns- og fiskerfradraget. Utvalget viser samtidig til at det finnes tre subsidiørdninger for sjøfolk, henholdsvis sjømannsfradraget, refusjonsordningen for sjøfolk og nettolønnsordningen. Etter utvalgets syn bør ikke enkelt næringskostnader til arbeidskraft subsidieres, og ordningene bør derfor avvikles. Ettersom utvalgets mandat er å vurdere skattesystemet, begrenses utvalgets forslag til å oppheve sjømanns- og fiskerfradraget. Utvalget skriver i innstillingen at endringene som foreslås i større grad enn i dag gjennomfører prinsippet om næringsnøytralitet i skatte- og avgiftsreglene.

Utvalget viser til at sjømanns- og fiskerfradraget tradisjonelt har vært begrunnet med at det er rimelig med en kompensasjon for den ubekvemme arbeidstiden og det sosiale tapet som sjøfolk og fiskere har som følge av sitt arbeid. Utvalget mener imidlertid at verken ubekvem arbeidstid eller sosiale tap som følge av lange arbeidsfravær er noe som knytter seg spesielt til sjøfolk og fiskere. Utvalget mener dessuten at fradrag som dette bør fjernes ut fra ønsket om å forenkle skattesystemet.

Fiskebåtrederne Forbund finner det uforståelig at utvalget kun vurderer sjømanns- og fiskerfradraget, og ikke refusjonsordningen for sjøfolk og nettolønnsordningen. Forbundet mener at også de to sistnevnte ordningene kan knyttes nært til skattesystemet, og synes utvalget gir en svak begrunnelse for ikke å vurdere disse ordningene.

Fiskebåtrederne Forbund mener samtidig at det er direkte feil å hevde at endringene som foreslås i større grad enn i dag gjennomfører prinsippet om næringsnøytralitet i skatte- og avgiftsreglene. En fjerning av sjømannsfradraget vil føre til at disse sjøfolkene får økt skatt, men samtidig vil det føre til økte lønnskudd for rederier som kommer inn under nettolønnsordningen. Som en konsekvens av dette kan det påregnes økte lønnskrav fra sjøfolkene, og økt betalingsvillighet i rederier som er omfattet av nettolønnsordningen. Dette vil igjen kunne smitte over på andre fartøygrupper som konkurrerer i det samme arbeidsmarkedet. Fiskeflåten opplever allerede i dag at enkelte sjømannsgrupper med sterke offentlige støtteordninger er lønnsledende, og at fiskeflåten har problemer med å konkurrere om den best kvalifiserte arbeidskraften. Utvalgets forslag vil forsterke disse problemene, og ytterligere bryte med prinsippet om næringsnøytralitet.

Fiskebåtrederne Forbund mener at det fortsatt finnes mange saklige argumenter for å gi fiskere og sjøfolk et skattefradrag. Det er blitt stadig vanskeligere å rekruttere ansatte til arbeid til sjøs, og spesielt er dette fremtredende i perioder med et stramt arbeidsmarked. Spesielt gjelder dette for familiefolk. Med den ene forsørgeren borte i lange perioder på havet, er det samtidig vanskelig for den hjemmeværende forsørgeren å ta seg fullt arbeid. I tillegg går arbeidstakere som er lenge borte glipp av mange offentlige tilbud som er en selvfølge for vanlige arbeidstakere. Fiskebåtrederne Forbund mener på denne bakgrunn at fisker- og sjømannsfradraget bør opprettholdes.

Fiskebåtrederne Forbund etterlyser samtidig en drøfting av refusjonsordningen for sjøfolk og nettolønnsordningen, og de konsekvensene dette har for fartøyer som faller utenfor ordningene.

FISKEBÅTREDERNES FORBUND

HAVFISKEFLÅTENS ORGANISASJON

Røysegt. 15, Postboks 67, Sentrum, N-6001 Aalesund, Norge

Telefon 70 10 14 60 – Telefax 70 10 14 80

Avd. Kontor Tromsø

Seminarbakken 4, Postboks 867, 9259 Tromsø, Norge

Telefon 77 68 80 37 – Telefax 77 68 86 48

Generalsekretær Audun Maråk
Tlf Prlv 70 15 08 83

Etter forbundets syn er dette et av de alvorligste brudd på næringsnøytraliteten vi står overfor i dag, og finner det utilfredsstillende at ikke utvalget drøfter disse ordningene

Langsiktighet og forutsigbarhet i skattepolitikken

For å styrke langsiktigheten og forutsigbarheten i skattepolitikken, foreslår utvalget at regjeringen hvert år legger frem for Stortinget retningslinjer for skattepolitikken de nærmeste 3 – 4 årene. Utvalget foreslår videre at det etableres et faglig sammensatt og uavhengig råd på skatteområdet, som skal være utreder og rådgiver overfor Finansdepartementet i skattespørsmål.

Fiskebåtredernes Forbund deler utvalgets vurdering av behovet for langsiktighet og forutsigbarhet i skattepolitikken, som i næringspolitikken for øvrig. Slik stabilitet og forutsigbarhet er nødvendig for at bedriftene kan treffe sikre investeringsbeslutninger. Det må imidlertid ikke være slik at det ikke kan gjennomføres endringer når det foreligger klare skjevheter i skattesystemet, men slike endringer bør varsles i god tid.

Fiskebåtredernes Forbund er enig i at et solid og prinsipielt fungerende skattesystem er en forutsetning for å oppnå en stabil og forutsigbar skattepolitikk.

Vennlig hilsen

FISKEBÅTREDERNES FORBUND

Sekretariatet

Audun Maråk

Jan Ivar Maråk

Kopi Norges Fiskarlag
Styret i Fiskebåtredernes Forbund

Melding

FINANSDEPARTEMENTET
06. MAI 2003
Side 1 av 1
Saksnr. 03,598 - 16
Arkivnr.

Johansen, Sissel

Fra Postmottak Finansdepartementet
Sendt 5 mai 2003 14 11
Til Ødegaarden, Kjell Peter, Johansen, Sissel
Emne VS Høringsuttalelse Skatteutvalget

-----Opprinnelig melding-----

Fra: Jan Ivar@fiskebatreder.no [mailto:jan-ivar@fiskebatreder.no]
Sendt: 5. mai 2003 14 11
Til: Postmottak Finansdepartementet
Emne: Fw: Høringsuttalelse Skatteutvalget

Prøver på nytt etter feilmelding

vh
Jan Ivar Maråk

----- Original Message -----

From Jan Ivar@fiskebatreder.no
To arkiv.postmottak@finans.dep.no
Sent Monday, May 05, 2003 1 35 PM
Subject Høringsuttalelse Skatteutvalget

Hei, her kommer høringsuttalelsen fra Fiskebåtredernes Forbund til Skatteutvalgets innstilling

Mvh
Jan Ivar Maråk

05 05 2003